

ONS BEESTEN BREIN

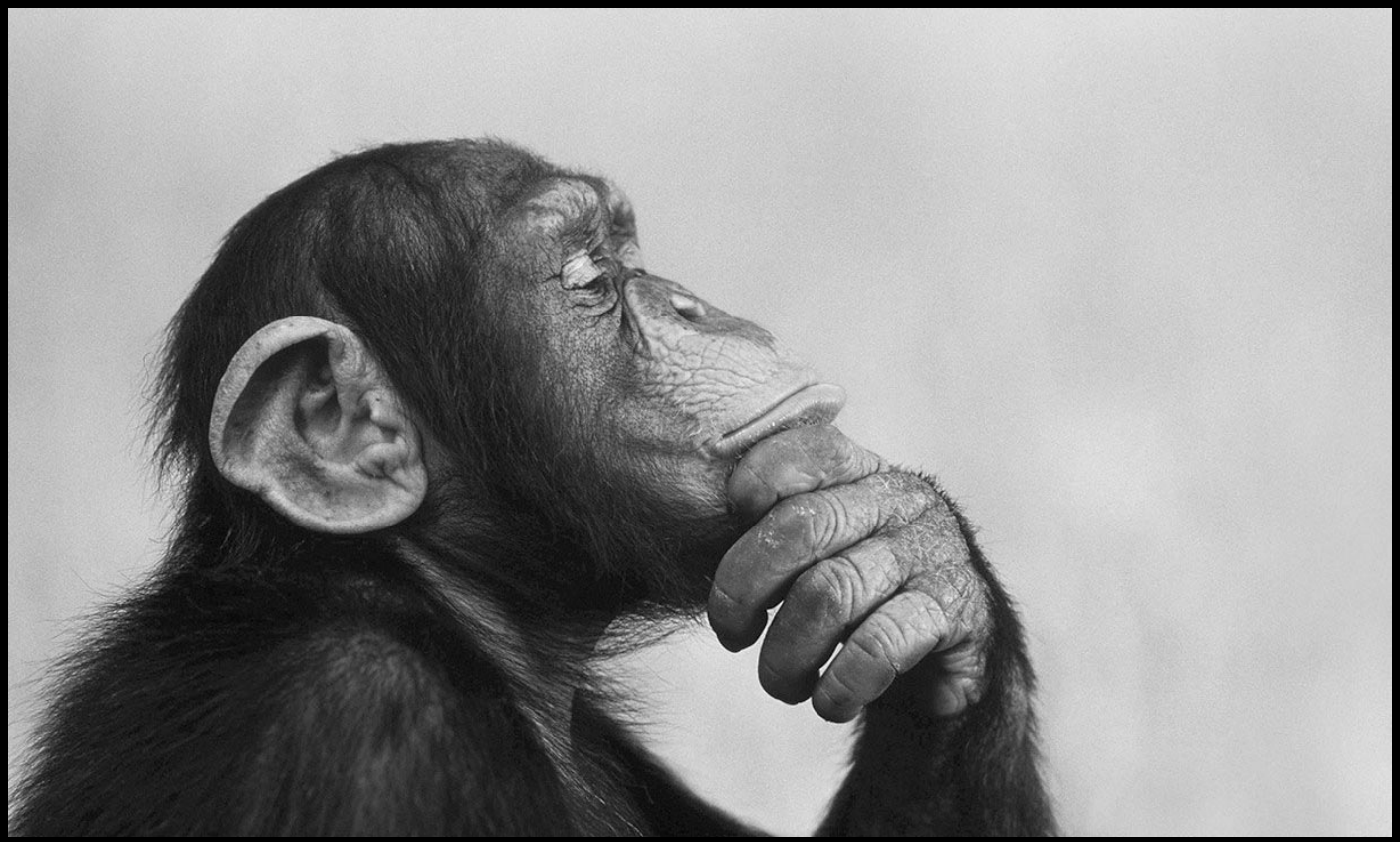
DAG VAN DE WETENSCHAP

ZO 24 NOV 2019

Breinwijzer vzw

BREINWIJZER VZW

Wat denken die dieren wel?

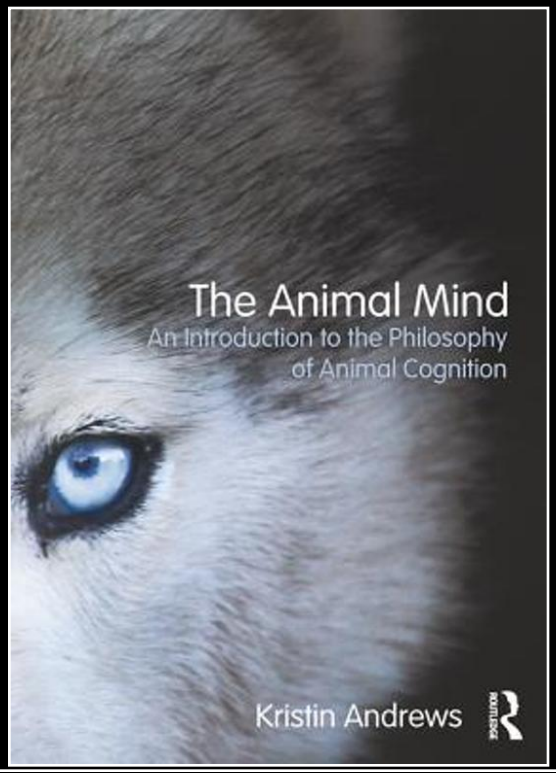

Pieter R. Adriaens (HIW – KU Leuven)

Breinwijzer, november 2019

Overzicht

1. Inleiding: wat denken die dieren wel?
2. Relevantie
3. Antropomorfisme
4. Andere geesten
5. Conclusie

1. Inleiding

- **Types van mentale toestanden**

- Propositionele attitudes
- Ervaringen (*experiences* of *sensations*)
- Mentale handelingen (*actions*)

- Gedragingen (*behaviours*)

Kunnen Kapucijneraapjes verontwaardigd zijn?

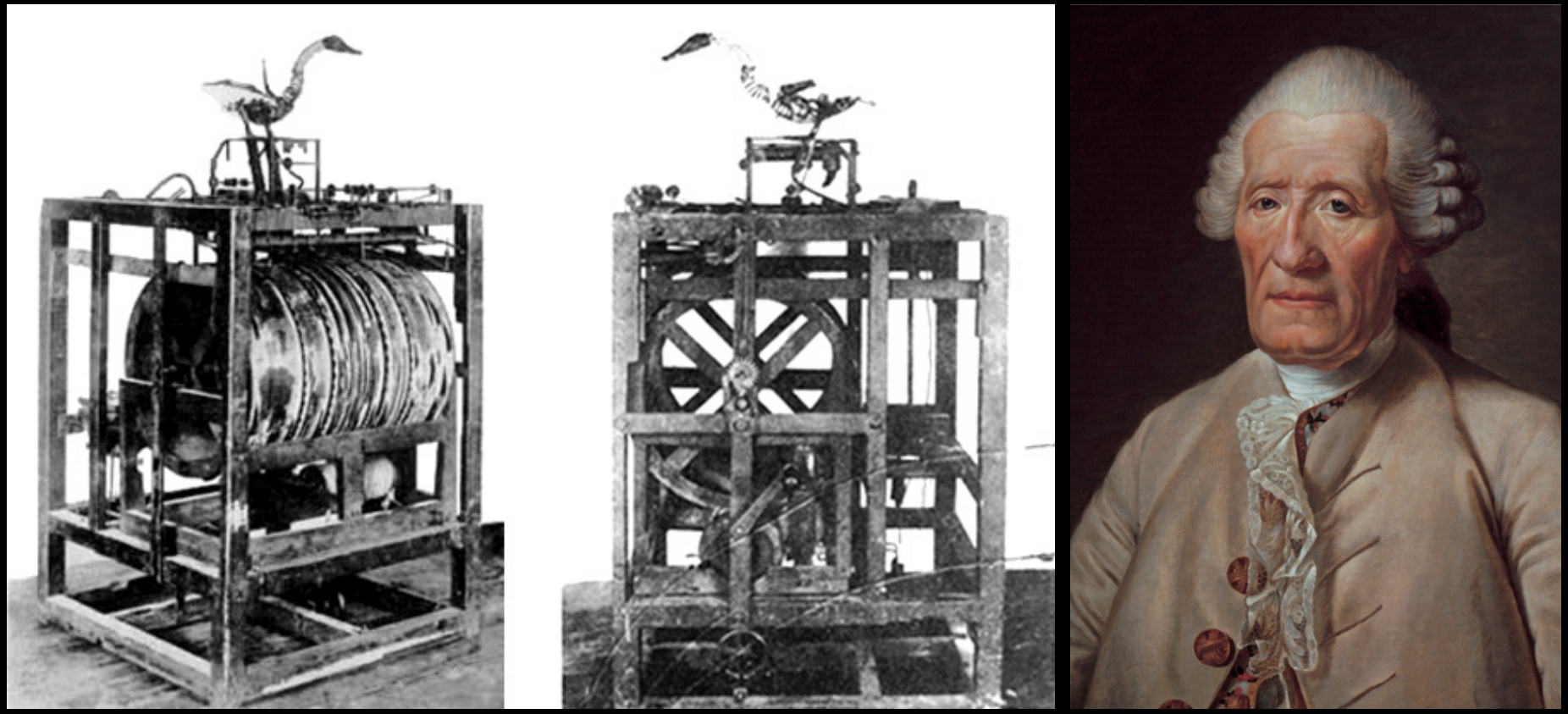

Hebben sommige lantaarntjes een homoseksuele voorkeur?

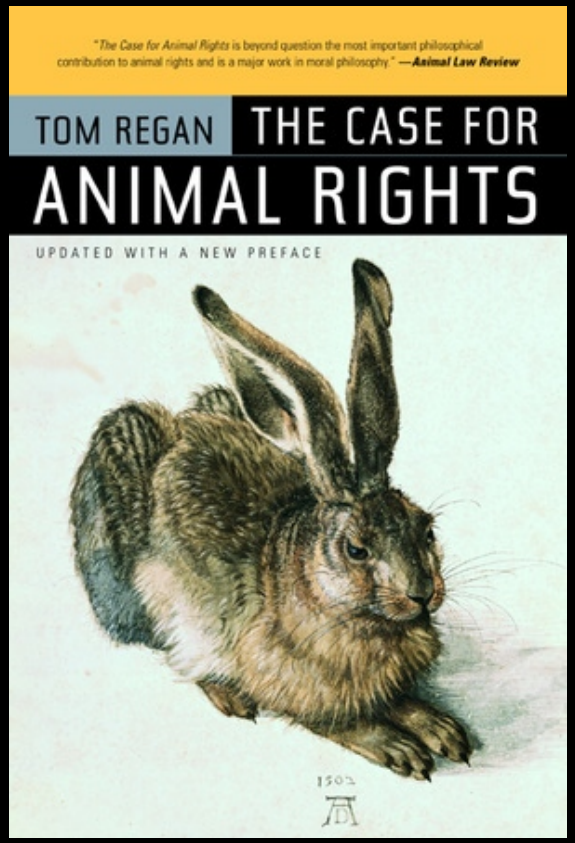
2. Relevantie

- **Moraalfilosofie**

- Morele belangen of rechten vereisen mentale toestanden
- Utilitarisme: pijn
- Abolitionisme: *subjects of a life*

De mechanische eend van Jacques de Vaucanson (1739)

'Een *subject-of-a-life* heeft overtuigingen en verlangens; perceptive, geheugen en toekomstzin; een emotioneel leven, samen met gevoelens van plezier en pijn; het vermogen om te handelen naar zijn of haar verlangens en doelen; een psychofysische identiteit doorheen de tijd,…'

2. Relevantie

- **Wijsgerige antropologie**

- Menselijke natuur: adaptieve psychologische universalia
- Menselijke natuur: universeel, natuurlijk, *uniek menselijk*
- Welke psychologische universalia zijn uniek menselijk?

SHARE

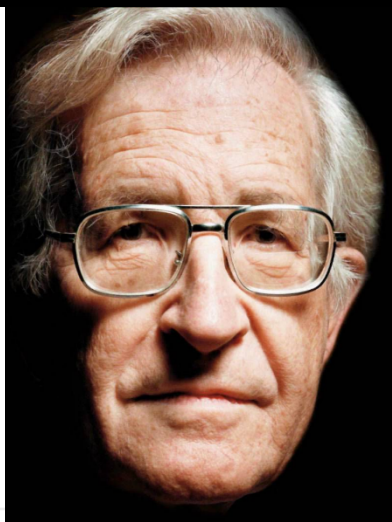
REVIEW

The Faculty of Language: What Is It, Who Has It, and How Did It Evolve?

Marc D. Hauser[1,*], Noam Chomsky[2], W. Tecumseh Fitch[1]

+ See all authors and affiliations

Science 22 Nov 2002:
Vol. 298, Issue 5598, pp. 1569-1579
DOI: 10.1126/science.298.5598.1569

‘Volgens ons wijzen de huidige onderzoeksresultaten op een veel sterkere continuïteit tussen dieren en mensen dan men voorheen geloofde, althans wat taal betreft. De continuïteitshypothese moet dus eigenlijk de nulhypothese worden, die men moet verwerpen door vergelijkend onderzoek vooraleer te beweren dat taal uniek menselijk is.’

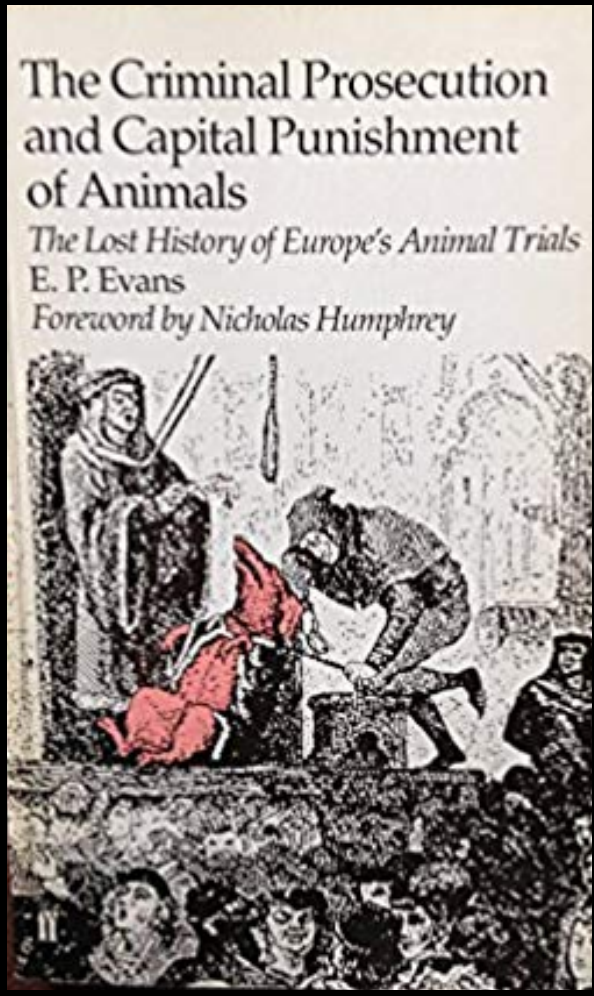
3. Antropomorfisme

- **Een schrikbeeld**

- Het toeschrijven van menselijke kenmerken…
- …aan niet-menselijke wezens, zoals dieren
- Voorbeeld: historische dierprocessen

TRIAL OF A SOW AND PIGS AT LAVEGNY.

Dierprocessen in de middeleeuwen en de vroegmoderne tijd (1200-1800)

The Hour of the Pig (1993)

3. Antropomorfisme

- **Situationeel**

- Dier is in staat tot mentale toestand X...
- ...maar verkeert momenteel niet in toestand X
- Voorbeeld: *crazy gay lions*

©Paul Goldstein

Homoseksuele leeuwen in Masai Mara, Kenia

LIVESCIENCE

NEWS TECH HEALTH PLANET EARTH S

Live Science > Animals

Gay Lions? Not Quite

By Stephanie Pappas, Live Science Contributor | November 10, 2017 05:33pm ET

0

0

MORE

After the release of the photograph, taken in August at Kenya's Masai Mara National Reserve, Ezekiel Mutua, the chief executive of the Kenya Film Classification Board, blamed humans (or maybe demons) for the male-on-male mounting.

"[P]robably, they have been influenced by gays who have gone to the national parks and behaved badly," Mutua told Nairobi News, before suggesting that the lions be isolated and studied because the "demonic spirits inflicting in humans seem to have now caught up with animals."

The actual story behind the photograph shows that Mutua got some things wrong. The mounting behavior isn't actually sexual. And the official jumped the gun on attributing human motivations to animal behavior, experts said. ['Gay' Animals: 10 Alternative Lifestyles in the Wild]

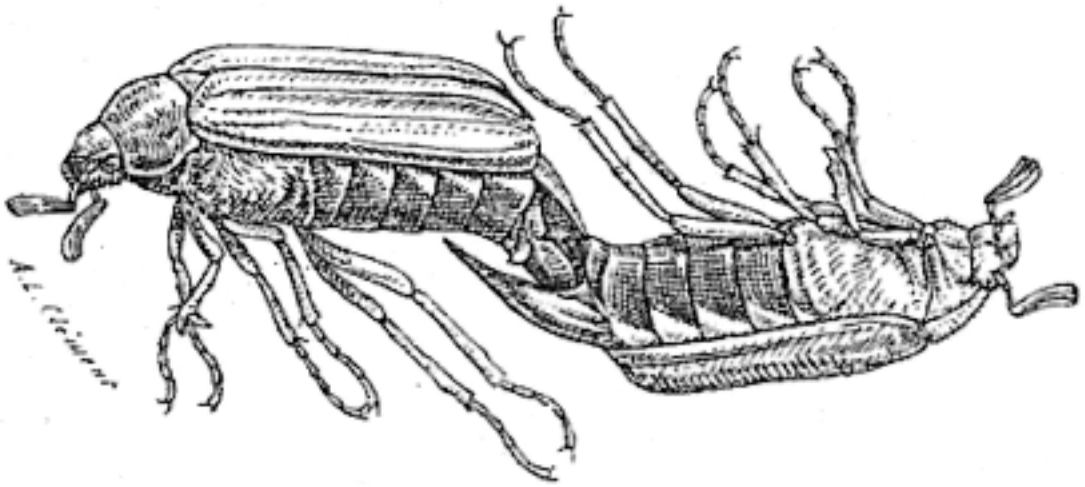
"It's rare, it's not really sexual and it tells us a lot more about those officials in Kenya and their homophobia than anything else," Craig Packer, the director of the Lion Research Center at the University of Minnesota, told Live Science. "It's a bizarre overreaction."

Of toch niet?

3. Antropomorfisme

- **Categorisch**

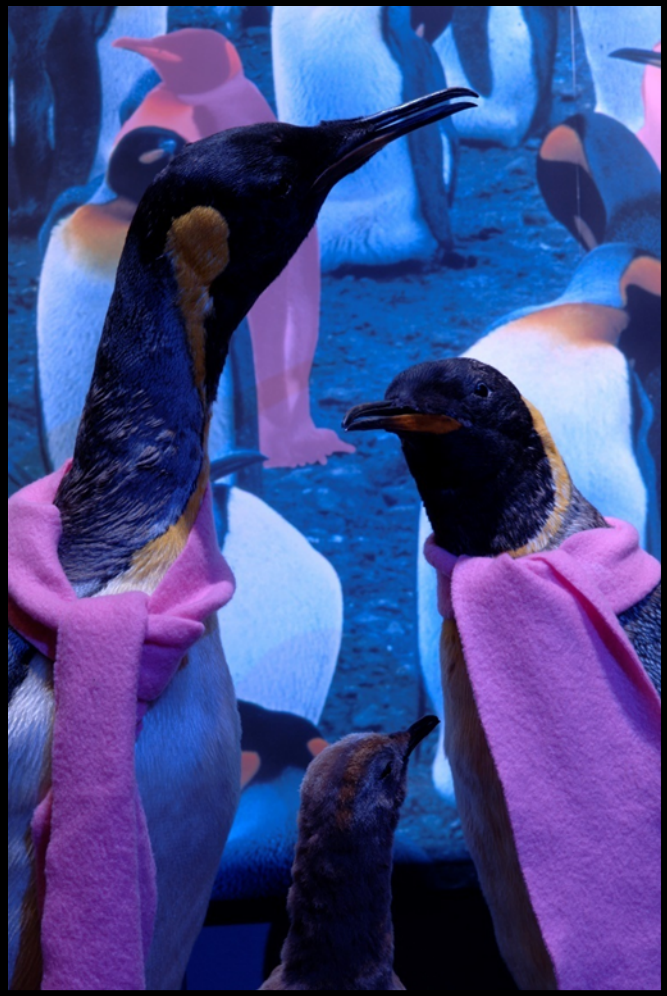
- Antropomorfisme als drogreden
- Categoriefout
- Voorbeeld: dierlijke homoseksualiteit

H. Gadeau de Kerville, ‘Perversion sexuelle chez les coléoptères mâles’, 1896.

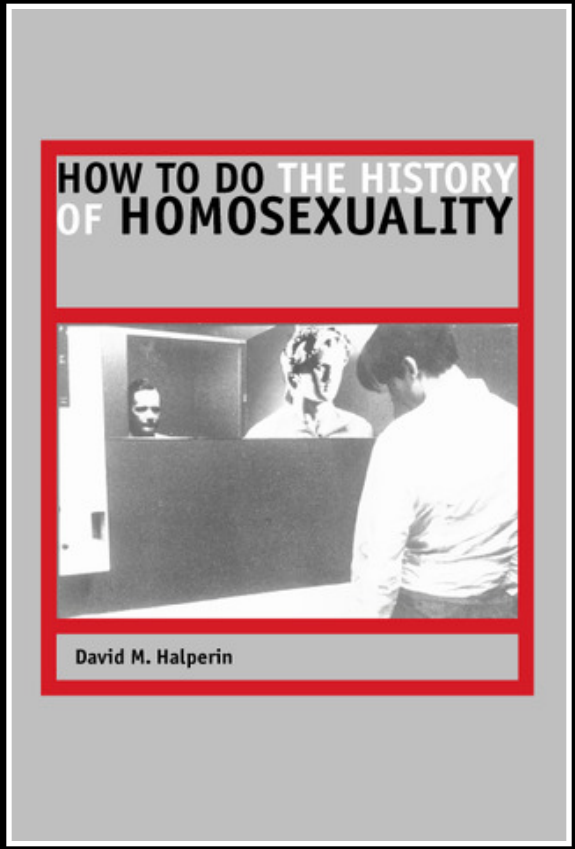
C. Ruoso, ‘Cold embrace’, 2010.

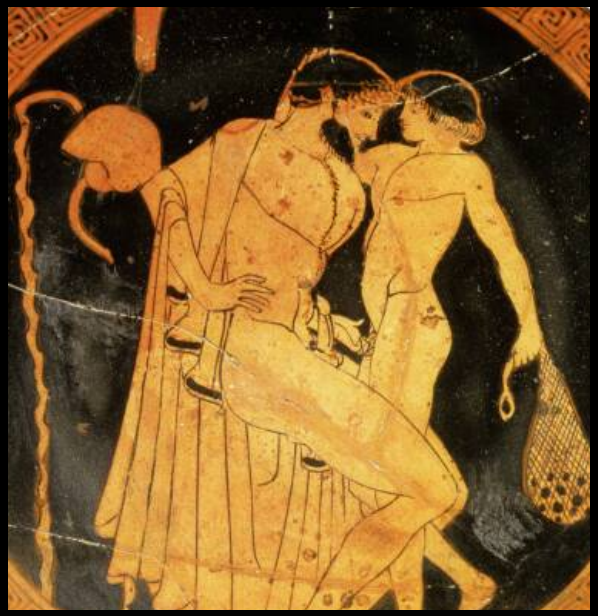
©Per E. Aas, Natural History Museum, University of Oslo, Norway

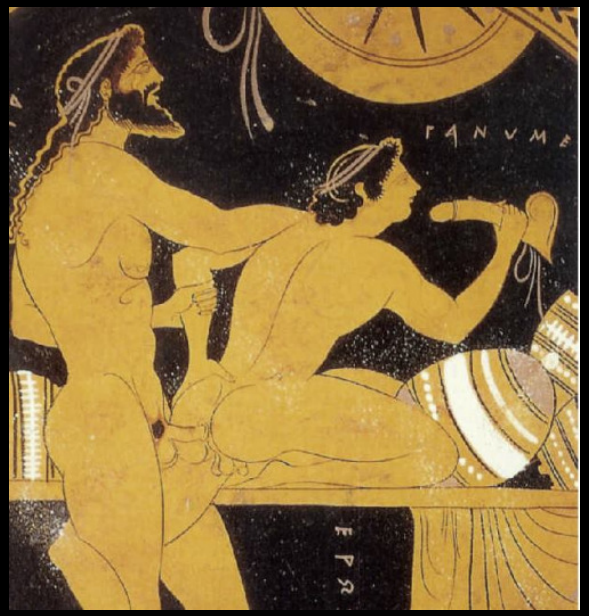
‘Mijn boek [*One Hundred Years of Homosexuality*] koos vaak voor een disciplinaire hardheid in het onderscheiden van vroegere en huidige vormen van homoseksualiteit, bijvoorbeeld in het beklemtonen van de overtuiging dat “homoseksualiteit” een modern cultureel product was en dat er dus strikt genomen niet zoiets bestond als homoseksualiteit in het klassieke Griekenland, de oude mediterrane wereld of in de meeste premoderne of niet-westerse samenlevingen.’

David Halperin (2002) over menselijke homoseksualiteit

‘Er bestond niet zoiets als homoseksualiteit in het Oude Griekenland…’

3. Antropomorfisme

- **Bezwaren**

- Situationeel A kan worden vermeden
- Categorisch A is voorbarig
- *Voorzichtig* antropomorfiseren

4. Andere geesten

- **Epistemologisch probleem…**

  - Vertrekpunt: asymmetrie
  - Hebben andere wezens überhaupt mentale toestanden?
  - Welke mentale toestanden?

4. Andere geesten

- **…en enkele oplossingen**

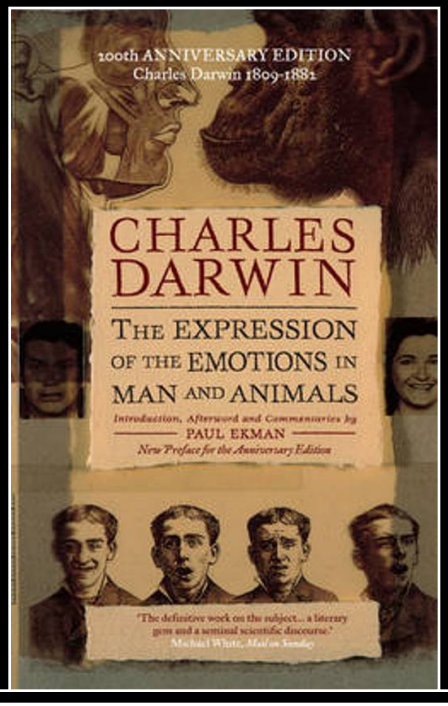
  - Argument van analogie
  - Afleiding naar de beste verklaring
  - Is er wel een probleem?

‘Het is haast even belachelijk een vanzelfsprekende waarheid te ontkennen, als ze te verdedigen. En er is geen waarheid die mij meer vanzelfsprekend lijkt dan dat dieren net als mensen in staat zijn om te denken en te redeneren. In dit geval zijn de argumenten zo duidelijk, dat ze zelfs begrepen worden door de domsten en meest onwetenden [the most stupid and ignorant].’ (Hume 1738, 118)

4. Andere geesten

- *The Expression of the Emotions* (1872)

  - Schuldbewuste orangoetan
  - Neerslachtige hond
  - Angstige kat

5. Besluit

- **Dierlijke geesten**

- Kunnen dieren denken? Hebben ze een geest?
- Wat betekent het een geest te hebben?
- Twee bezwaren en weerwerk
- Bepaalde dieren vertonen bepaalde mentale toestanden

5. Gevalstudie: emoties

- **Wat is emotie?**

- *Emotion* – intens en overweldigend – lichamelijk
- *Mood* – zwak en aanhoudend – diffuus
- *Feeling* – fenomenaal bewust – mentaal

ONS BEESTEN BREIN

DAG VAN DE WETENSCHAP

ZO 24 NOV 2019

Breinwijzer vzw

BREINWIJZER VZW